

Протокол
засідання багатосторонньої групи з імплементації Ініціативи
щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях

Міненерго, онлайн платформа Webex,

14.06.2024 (10.00 год)

Порядок денний

1. Вступне слово (*Ігор КОВАЛЬОВ, директор Директорату ресурсоефективних трансформацій Міністерства енергетики України, 5 хв.*).
2. Розгляд і погодження Технічного завдання на підготовку Звіту ІПВГ за 2023 рік (*Віталій ФИЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ в Україні, 20 хв.*).
3. Презентація рекомендацій щодо змін до форм звітів про платежі відповідно до Стандарту ІПВГ (*представники ТОВ «Ернст енд Янг», 20 хв.*).
4. Презентація дорожньої карти застосування заходів відповідальності відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» (*Ірина КАЛИТА, ТОВ «Ернст енд Янг», 40 хв.*).
5. Інші питання.

Присутні члени багатосторонньої групи ІПВГ: від громадськості – 3, від центральних органів виконавчої влади – 3, від компаній – 5.

Список учасників засідання додається.

1. Вступне слово

Ігор КОВАЛЬОВ, директор Директорату ресурсоефективних трансформацій Міністерства енергетики України повідомив, що відповідно до Порядку денного Багатостороння група ІПВГ сьогодні має погодити Технічне завдання незалежному адміністратору на підготовку Звіту ІПВГ за 2023 рік.

Це завдання було розроблено на основі проведеного дослідження щодо обсягу робіт та основних показників для звіту, затверджених у травні.

Планується, що весь процес займе 3,5–4 місяці. До Технічного завдання включено додаткові роботи з аналізу даних та нових вимог Стандарту ІПВГ 2023 року, професійне редагування та переклад на англійську мову.

Технічне завдання було надіслано всім членам Багатосторонньої групи для розгляду. Сподіваємось, що сьогодні ми приймемо рішення, яке дозволить Міненерго розпочати конкурсну процедуру закупівлі послуг незалежного адміністратора. Для уникнення конфлікту інтересів, компанія "Ернст енд Янг" не буде присутня при розгляді.

Також, було наголошено на важливості розгляду та схвалення підготовлених компанією «Ернст енд Янг» пропозицій щодо удосконалення форм звітності та розглянуто дорожню карту стосовно відповідальності відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

2. Розгляд і погодження Технічного завдання на підготовку Звіту ІПВГ за 2023 рік

Віталій ФИЛЕНКО, експерт з впровадження ІПВГ, презентував учасникам основні положення Технічного завдання на підготовку Звіту ІПВГ за 2023 рік.

Технічне завдання за предметом закупівлі Послуга Незалежного адміністратора з підготовки та погодження звіту ІПВГ за 2023 рік (ДК 021:2015-79210000-9 Бухгалтерські та аудиторські послуги) підготовлене на основі ТЗ на 2020 рік, оскільки у тому році воно було найбільш повним.

Цілі та очікування від діяльності було доповнено пунктами:

Підготувати звіт за результатами аналізу доцільності включення до переліку підзвітних суб'єктів господарювання, власників спеціальних дозволів щодо водокористування; Включити до звіту ІПВГ результати аналізу видів надрокористування для суб'єктів господарювання щодо яких це вдалося зробити висновок на етапі дослідження обсягу робіт, попереднього аналізу для підготовки звіту ІПВГ за 2023 рік.

Таблиця 1. Контекстуальна інформація, яка має бути відображена у Звіті ІПВГ з цього року включає вимогу відображення частини інформації відповідно до оновлених вимог стандарту ІПВГ у редакції 2023 року. Зокрема додано:

- огляд національних зобов'язань, політики, планів та реформ щодо енергетичного переходу, які мають відношення до видобувних галузей, а також опис механізмів ціноутворення на викиди вуглецю або вуглецевих податків, які є важливими для видобувних галузей (Вимоги 2.1.(b), 2.1.(c) та 2.1.(e) Стандарту ІПВГ);
- опис законодавчих правил, що стосуються операційних та капітальних витрат, закупівель, укладення субпідрядних договорів та корпоративного управління ДП, наприклад, склад та призначення членів правління, сфера повноважень правління (Вимога 2.6(c)).

Суттєво доповнилися і вимоги до Етапу 4 – Кінцевий Звіт ІПВГ.

Додано наступні вимоги:

4.2 Незалежний адміністратор повинен забезпечити професійний переклад затвердженого кінцевого Звіту ІПВГ 2023 року англійською мовою;

4.9 Незалежний адміністратор повинен забезпечити друк підготовленої версії Короткого Звіту ІПВГ. Перед передачею в друк версії Короткого Звіту ІПВГ Незалежний адміністратор повинен погодити в Замовника оригінал-макет друкованих матеріалів;

4.11 Незалежний адміністратор повинен забезпечити друк повної версії Звіту ІПВГ (10 примірників), а також електронну версію звіту українською та англійською мовами;

4.13 Незалежний адміністратор повинен розмістити контекстуальну інформацію зі Звіту ІПВГ за 2023 рік українською та англійською мовами на онлайн Порталі ІПВГ. Контекстуальна частина повинна попередньо бути узгоджена із Замовником та командою підтримки Порталу ІПВГ.

За результатами обговорення, вимог до друкованих версій звітів, членами БГ ІПВГ було погоджено збільшити тираж короткої версії звіту до 100 примірників, аби використати їх під час публічних заходів та проходження валідації Україною.

На голосування БГ ІПВГ було винесено наступне питання:

попереднє погодження технічного завдання на підготовку звіту ІПВГ за 2023 рік.

За підсумками обговорення члени БГ ІПВГ проголосували «за», одноголосно.

Після голосування, було вирішено запросити до участі представників компанії ТОВ «Ернст енд Янг» з метою презентації матеріалів наступних питань порядку денного.

Відповідно до п.2. Розділу II Положення про багатосторонню групу з імплементації Ініціативи щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях затвердженого Наказом Міністерства енергетики України 08 вересня 2020 року N 580 (у редакції наказу Міністерства енергетики України 27 липня 2023 року N 228) до повноважень Багатосторонньої групи відповідно до покладених на неї завдань, серед іншого належить:

- попереднє погодження форм звіту про платежі на користь держави, консолідованого звіту про платежі на користь держави, звіту про отримані платежі;
- попереднє погодження технічного завдання за підготовку звіту ІПВГ;
- підготовка та подання до Міненерго матеріалів для розгляду справ про накладення адміністративно-господарських штрафів за порушення законодавства про забезпечення прозорості у видобувних галузях.

3. Презентація рекомендацій щодо змін до форм звітів про платежі відповідно до Стандарту ІПВГ

Ірина КАЛИТА, представниця ТОВ «Ернст енд Янг» звернула увагу учасників, що презентація змін до форм звітів про платежі відповідно розпочалася ще не попередньому засіданні БГ ІПВГ 24.05.2024, після чого секретаріатом ІПВГ було організовано додаткову сесію консультацій 31.05.2024

Чинні форми звітності ІПВГ затверджені постановою КМУ від 23.09.2020 р. №858 «Деякі питання забезпечення прозорості у видобувних галузях» та не враховують зміни до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях», які набрали чинності 15.01.2022 р. (відповідно до Закону №1974-IX). Форми звітності також не враховують низки вимог стандарту ІПВГ 2019 року.

На попереднє погодження виносяться рекомендації щодо внесення змін до форм звітності для приведення їх у відповідність до Стандарту ІПВГ 2019 року та не включають зміни, необхідні для приведення форм звітності у відповідність зі Стандартом ІПВГ 2023 року.

З метою ідентифікації всіх можливих квазіфіскальних витрат у розумінні Стандарту ІПВГ рекомендується провести окреме дослідження.

Володимир КУШІЛЬ, представник АТ «Укргазвидобування», член БГ ІПВГ, висловив застереження щодо можливості розкриття інформації передбаченої формами у випадку звітності за УРП (Угодами про розподіл продукції) у Розділі V, Форма 1.2 (Платежі на користь держави у натуральній формі), оскільки певна інформація за умовами УРП є комерційною та не може бути поширена без погодження із уповноваженим органом з боку держави (Держгеонадра).

За результатами обговорення, на голосування БГ ІПВГ було винесено наступне питання:

попереднє погодження запропонованих змін до форм звіту про платежі на користь держави, консолідованого звіту про платежі на користь

держави та звіту про отримані платежі, що не потребують змін до законодавства, за умови додаткового опрацювання питання щодо звітування за платежами на користь держави у натуральній формі.

За підсумками обговорення члени БГ ІПВГ проголосували «за», одногосно.

4. Презентація дорожньої карти застосування заходів відповідальності відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях»

Ірина КАЛИТА, представниця ТОВ «Ернст енд Янг» презентувала дорожню карту для розроблення процедури застосування заходів відповідальності та протоколу до суб'єктів господарювання в межах ІПВГ.

У статті 14 Закону про ІПВГ встановлені штрафні санкції для видобувних компаній та материнських компаній за:

- нерозкриття інформації або порушення строків розкриття інформації - 85т грн
- розкриття звіту (консолідованого звіту) про платежі на користь держави, що містить несправу або недостовірну інформацію про діяльність суб'єкта розкриття, порушення встановленого порядку розкриття інформації – 34т грн

Ці штрафи є адміністративно-господарськими санкціями і мають застосовуватися Міненерго на підставі матеріалів, наданих БГ ІПВГ. БГ ІПВГ здійснює нагляд за розкриттям інформації у сфері прозорості видобувних галузей, Міненерго має вживати заходів до перевірки одержаної інформації про можливі порушення.

Реалізація процедури притягнення видобувних компаній до відповідальності має ряд недоліків.

Повна відмова від штрафних санкцій за нерозкриття інформації в сфері забезпечення прозорості видобувних галузей є передчасною, бо наявність санкцій стимулює видобувні компанії подавати звітність.

Водночас, варто вже зараз ініціювати підготовку наступних змін:

- штрафи за надання недостовірної інформації щодо кінцевих бенефіціарних власників має застосовувати Мінюст, бо ця функція вже покладена на нього законом № 2571-ІХ і може мати місце задвоєння штрафних санкцій;
- Ініціювання виключення з переліку складів правопорушень в Законі про ІПВГ розкриття звіту (консолідованого звіту) про платежі на користь держави, що містить недостовірну інформацію;
- Причина: оціночна категорія, складність адміністрування та доведення, необхідність проведення перевірки, повноцінний розгляд справи з оцінкою доказів та слуханнями, велика імовірність спорів та потенційно неефективне використання державних ресурсів;
- Ініціювання виключення з переліку складів правопорушень в Законі про ІПВГ надання неповної інформації в звіті про платежі на користь держави, або звуження цього складу правопорушення.

Наразі, найбільш реалістичними опціями застосування заходів відповідальності є три сценарії розподілу функцій:

1. Збереження функції моніторингу за БГ ІПВГ та розгляду справ/накладання штрафів за Міненерго. З метою

2. Передача функцій нагляду за розкриттям інформації, розгляду справ та накладення штрафів Держенергонагляду.
3. Передача функції розгляду справи та притягнення до відповідальності суду.

Перший варіант підтримали представники суб'єктів господарювання. З метою усунення встановлених недоліків, представником Міненерго запропоновано поєднати перший та другий варіант та розробити детальну процедуру накладання штрафів, яка буде винесена на погодження Багатосторонньої групи ІПВГ.

За результатами обговорення, на голосування БГ ІПВГ було винесено наступне питання:

погодження Дорожньої карти для розроблення процедури застосування заходів відповідальності та протоколу до суб'єктів господарювання та передати її для подальшого опрацювання варіантів Міністерству енергетики України.

За підсумками обговорення члени БГ ІПВГ проголосували «за», одноголосно.

Інше

Додаткові питання не піднімалися та не обговорювалися.

РІШЕННЯ

1. Попередньо погодити технічне завдання на підготовку звіту ІПВГ за 2023 рік.
2. Попередньо погодити зміни до форм звіту про платежі на користь держави, консолідованого звіту про платежі на користь держави та звіту про отримані платежі, що не потребують змін до законодавства, за умови додаткового опрацювання питання щодо звітування за платежами на користь держави у натуральній формі.
3. Погодити Дорожню карту для розроблення процедури застосування заходів відповідальності та протоколу до суб'єктів господарювання та передати її для подальшого опрацювання варіантів Міністерству енергетики України.

Голови Багатосторонньої
групи ІПВГ

Світлана ГРИНЧУК

Список

учасників засідання Багатосторонньої групи ІПВГ
14 червня 2024 року

1. Світлана ГРИНЧУК - заступник Міністра енергетики України, голова БГ ІПВГ
2. Володимир КУШПЬ - начальник Сектору взаємодії з центральними органами влади АТ «Укргазвидобування», член БГ ІПВГ
3. Олександр ШУМСЬКИЙ - начальник управління адміністрування ресурсних платежів, рентної плати та місцевих податків і зборів з юридичних осіб Департаменту податкового адміністрування Державної податкової служби України, член БГ ІПВГ
4. Володимир ПРІЩЕНКО - заступник начальника відділу Управління моніторингу та аналізу розвитку нафтогазових ринків Департаменту із регулювання відносин у нафтогазовій сфері НКРЕКП, член БГ ІПВГ
5. Петро МАКСИМЧУК - заступник голови Секретаріату НТР з питань надкористування АТ «НАК «Нафтогаз України», член БГ ІПВГ
6. Сергій ПРОЩЕНКО - менеджер із зв'язків з громадськістю, ПрАТ «ПРИРОДНІ РЕСУРСИ», член БГ ІПВГ
7. Олексій ОРЛОВСЬКИЙ - директор Програми «Демократія і належне врядування» Міжнародного Фонду «Відродження», член БГ ІПВГ
8. Орест МИКИТА - голова громадської спілки «Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини», член БГ ІПВГ
9. Юлія БОРЖЕМСЬКА - менеджер з регуляторної політики ТОВ «ДТЕК Нафтогаз», член БГ ІПВГ
10. Людмила ШЕСТАКОВА - виконавчий директор громадської організації «Флора», член БГ ІПВГ
11. Оксана АНДРІЙКО - провідний фахівець з податкового обліку ПАТ «Укрнафта», член БГ ІПВГ
12. Марина БУЗАНЬ-СВІРСЬКА - Менеджер проєктів ГО «НОВА Енергія», Спостерігач БГ ІПВГ
13. Оксана КОЛОСОВА - керівник експертної групи Директорату ресурсоефективних трансформацій Міненерго
14. Лариса МИКИТКО - державний експерт Директорату ресурсоефективних трансформацій Міненерго
15. Світлана МІЗІНА - експерт проєкту «Ефективне державне управління завдяки GovTech і прсзорості в Україні», Німецького товариства міжнародного співробітництва (GIZ)

16. Віталій ФІЛЕНКО	експерт з впровадження ІПВГ в Україні
17. Мар'ян ГЕРУЛА	- експерт ТОВ «Ернст енд Янг»
18. Ірина КАЛИТА	експерт ТОВ «Ернст енд Янг»
19. Вікторія ГНАТОВСЬКА	керівник експертної групи Директорату
ресурсоефективних трансформацій Міненерго
20 Євгенія
ЗАГУМЕННОВА-
КРУПОВИЧ	експерт ГО «Діксі груп»
21. Ігор КОВАЛЬОВ	Генеральний директор Директорату
ресурсоефективних трансформацій Міненерго